

Lexikonarium

1. Jaworska Karolina, ^{osobny} ^{HISTORICAN} ¹⁹⁰⁰
 mieszkała w domu str. Łąki, same.
2. Arętonams mnisze we Włocławku
 mieszkani, przy ul. M. Skrzypce 6
 w Grodu, w licy + 20-21. III. 1940r.
 Po 2-godzinnej rezygnacji, zabrani map,
 dokumentów osobistych i listów, kara-
 mo mi się, zabraniając braci eskul-
 miki ze sobą. Pierwsze śledztwo
 przeprowadzono po 20-letniej ciekawości
 w ichi zatrzymaniu N.K.W.D. i wtedy
 zapomnianym nam, że jestem
 askariona o materię do P.O.W.,
 egzstacji, terror, cji odczerwanie
 Białorani od wiew sarrick. et
 i spigastero. Askaricnie raporto
 materionym i mnisze do sodan-
 prawem posiadania broni, przed-
 tonych na czas wojny, planami

-2-

Przym, Waszka, 1572
Berlines,
pasportem z graniczym do
Włoch 7 23^{1/2} m. drobnymi hotel-
kami 7 podróży. Perichiano mi
również wtedy, że jestem areszto-
wana i do czasu wyjaśnienia
śledztwa mam być zamknięta
w więzieniu. Po bardzo niezgodnej
re wizji i zabranii mi czegoś
szarych / którego mi nie zwieci /,
oprowadzano mnie do celi 9, gdzie
zastępan 16-letnią dziewczyną, sta-
jącą na rozklejaniu okien,
bykotującej szkołę szarych. Po
tygodniu wyjedano mnie pod ścisłym
nadzorem do Moskwy. Tu dostała
kampanię w więzieniu głównym
(dawnyj pietaen kromieniu Sanythid),
w celi 54. W piwnicach 2 czy 3 piętr.
wego gmachu znajdują się ciemne,
karcery i pokoje "śledzawatich".

piasek, gładnie; ortodnie, po Wstach
 i herdrniach deskliemy do punktu
 Tag. Burma. Znowu ty dzień
 postają a cielec i wodnie, gdy
 na skutek wieszemyj roztepsis,
 droga była nie do przesycia.
 brescie, boma po kelana w Woie,
 destabirnyj się na miejsce pre-
 znaczenia. Z koncem maja 1941.
 wyotano mnie na nietyl otlety
 fermy budowl: awie, a w dnie
 miorare jęniej sciagnęto karnie
 z powrotem i oddano pod "konnij-
 ky". Facs? - dotyczywas nie wrem.
 Prawdepodobnie dlatego, że w
 koncu sierpnia miałam być
 melniona, więc dla jednego
 "perewospitannic" trzeba było
 jechać i ten środek ucyrowany.
 Nie było mi zdane jednak
 na ten zakonicyj edukacji

smiech, gdyż już roku jeszcze
 musiata przeżyć na własności ^{1942.}
 Paim dostata iż do wojska
 polskiego. Okres ten swaram
 za najcięższy do przeżycia, ponieważ
 przerwy choroby i niemożności pracy
 i zarabkowania. Spędzitan go
 w pow. Turkistan, Kaulank - Sowcha
 Kusata Nr 1, Burgiem. Stronnie
 nieostatnie padanie o przyjęcie
 mnie do PSK i dopiero 29. II 1942 r.
 otrzymanam telegraficzne wezwanie
 mnie do Sztabu Armii w Jaugi-Jul.

a) Wierzenie w Mińsku odznaczono iż
 nadwyżkąją przyjmowano. W celi
 3 x 5 - mieszkało iż 5 Półek zielarnych
 „parawa”, „kumbaccha” i 16 kobiet,
 które spadały po 2 i 3 na Turkuas, reszta
 na podłogach w przejściu i na progu,
 albo dyżurności na parawie na
 zmianę. W innej celi, nieco mniejszej.

1933

w tym roku, kładąc się pro dno-
 dnie sie kilka w dnu wydasz,
 stykając się nogami postawionej
 Międzyprzemię było potnieć się w
 nocy z jakimkolwiek bądź powodem
 gdy i miejsce naty croma, zapły-
 wato i mi crosa wystrząs
 grubiej awantury, czołnik musiał
 siedzieć na parasy do rana,
 chyba, że kto inny go zwał.
 Posadził cementowa, makra była od
 aw. wibacji, spły wającej pro-
 ścianach. to dowiedź wielkiej Tęgi;
 za dobre zaoprawanie się otrzymał
 Tyśmy 4 czy 5 podartych koców, które
 rozciął Tyśmy na postędek. Na
 przykryciu mi miastem wie, to
 nawet mię jakis kostj umowy,
 postłity futerkiem, zabrano mi
 do składu (ze względu na ciężar mi-
 nym) na przesłowanie. Również

z przykryciem szimelki. W miejscu
 etas lewaty deski na cemenie,
 co mwarabysimy za wyjatkowe
 ndogodnoscie, gdyz one wbytko
 iralowaty nas ot. zimna i silzai,
 ale staryy roinnier, jako material
 do robienia igiel, drutow, rydelce
 i t. p. Przywienic stary myszkowy -
 zrana okolo 600 gr. (po zdnie 200)
 czystkiego, rarrowego orleba, 2 kaski
 entern (pocz pirony) purz mienzy,
 i wogtka, ile kto chce, w podu dnie
 i mienora zupaz (knefomte z piz kate,
 jagty lub prepatorionego orsa,
 nory z zgnitej kapnoty i barior).
 Puztkowa marna byo znalac
 to zupie jania owtorionny orstap,
 oko lub zly, zniesscego podrodzenia,
 orsto "komsz", maiz, encknacy
 rytkz, ktorej zaprest przyprawiat nas
 o mdtasoi. | Pamiwari zupaz glicianyy

W

1572

nie ma wystarczać na ~~całkowicie~~ ^{całkowicie}
 niedostatek, ~~całkowicie~~ ^{całkowicie}
 jedzono po kolei z tych samych
 naczyni, często między tych
 najbardziej brakło nam jasnym,
 orzechów; i tłuszczem, do tego po paru
 miesiącach zaczęły się ukazywać
 wysypki, wrzody i inne objawy
 awitaminy, leczono w niewielu
 witaminą C lub celulozą, która
 przynosiła jak tylko pokarmu i
 w celu, to mi było ciężko w to, żeby
 mi zdobyli coś kawałka, dla
 polszenie lub porażenie przy
 najmniej. I czasem zaczęły nas
 trapić inne choroby, jak biegu-
 ka, świąd i ogólne wyczerpanie
 nerwowe. Ot co do co co do wy-
 puszczano po kilka osób do lekarzy
 która po porażeniu i ogólnym
 nas, albo na oko, oceniano czy
 pacjentce brak i otrzyta i powrót

do celu. Linij smadka (per. i. miedzi)
 latem cresciaj wyprosredzania was
 na 10 do 15 mm. smadka spascy
 (pragustki), po ktorej wrecaly smy
 jenne bardziej zgnathone prycmie
 i ducrowo.

Plagz mienima byly plasky.
 Jedna z mienimow, a druzka
 z cyrula, "umieradkowskie" z jone-
 ciagnu smy miecej gubny sto
 kolka ducrowa plaskim, w dnujeyes
 po s'evanie ot sutku do naszyes
 legowosc i z pownem. Mniej grame
 byly smy, jako ze karda. z was,
 inajes wiele cason, staramis is
 obsunkiwada. Nawcy ty smy is oddimie
 miejscowe o przysadnyes, okrestajes
 icl podostemie po smadkosa. Lini,
 zakon'evim odotaka, kolosse skiry,
 spascie pomorane as. Hosh' wasi.
 Najmiej jednak m'evamie spreviato

Wymiaru naturalnym jest też naturalny
 Iwe rany na dół, opromienione
 nos do "uborny" gdzie było 2 krany
 i 3 otwory, w których. Pottaga
 cementowa, lekko spadła do
 środka, w którym znajdował się
 otwór ściekowy. Myślę, że waga
 w lotarstwo zimniej, noć, gdzie
 było to jedyna podmieta organizmu
 do życia i funkcjonowanie. Na
 całe "opromienienie" dawano nam
 10-15 minut co mierzaliśmy
 za długi przynależ, mierzaliśmy
 baran, którego było więcej.
 mieli na to mniej czasu.

Skutki tego jest pociąg widniały
 pod ścianami uborny, a choć
 jako takie wytrzymał, mierzaliśmy
 je wtaonaz, ermie sprzetie.

Gorej było, gdy rany konstancyjne
 zatrzymały się - wtedy na podstawie
 trwały na pewno, którego

-11-

1572

wody mierzadła przynędy woda
kury tarna, a czasem dostawiały
się nawet do publicznych cel.
Pomimo wszystko, uborna była
mierzadłem wszystkich więźniów,
gdyż tylko mogły być zaspaka-
jane, prócz potrzeb fizjologicznych.
różnic przetrwały dwoje ordonu
Utrzymywano kontakty z innymi
współtowarzyszami niedzielnymi, zdoby-
wano wiadomości i potrzeby, prze-
syłano sobie paczki, piwa, chleb,
odnajdywano krewnych, znajomych,
prosiwano o nawracanie. Siarany
staramiś zabraliśmy, po kilku dniach
pokryliśmy się znów napisami
w różnych językach, umiarkowany
znakami, alfabety, Morse'a
i t.p. Było w stanie wstania, albo
gwałtownie, później, gdy do więzienia
w Włocławku wpadła myślowa dźwiga
sotniarzy i oficerów sowieckich,

perioście pro mied bractw obywateli,
 stworzonych jako najniższy szczebel.
 Za pisanie lub czytanie gazet
 karcer, w tego to jednak nie wariat.

Przez pierwsze zabraniał leremia
 lub spania w dzień, głośnych rozmów,
 śpiewu, ptactwa i motylów. Ot gość 4
 (pudjon) do 21. musiałys'ny siedzieć
 i rozmyślać, a było nad erem. Poide
 niedomosci i ubarony lub wystupana.

Przez sesjodó dawata temat do nie-
 koniencyj i dyskucyj, wniosków i
 porównań. Najciekawszym był

wytkle powót ze śledztwa, drogi i
 najbardziej demagogiczny. Wyprano
 delatowatę wytkle przed koleją,

urucata przerwini około 2 lub 3 met
 ranem. Pradko otyrady ię pre-
 studjowanie dnieme - noc była

lepszym sprzymierzeniem naszym
 i garion. Wyrotana, udawaban ię

z dorozę do potieni, do jedynego
jednego z sędziów, który ma
na starostę z rękami starosty
na kalamas i ciekawym. Następnie
właśnie mniej lub więcej burzliwe
indagacje, zależnie od humoru, czy
też metody, którą na ten raz stosować.
Być może kilka - zależnie od potrzeby
próbowano bardziej. Należy napisać
starostom, że imnie natychmiast
rozstrząsają / towarzyszy / terminowym
jest rozstrząsaniem, że zgłosił i imię,
że poddać do kartonu a jeżeli
słuch mi słychać, którym pięć
pot nosim, ale mi to. Obowiązkiem
imnie wyznaczeni i prosekutorem,
które mi nadają się do postawienia,
a które przewidziane towarzyszy, sędziom,
a że nawet stanowity jedynym tematem
krótkiego uprzednie, bo około godziny
trwającego posiedzenia. Zawieszono

mnie roztęną, abicymano mi
 wolności, matriculacji i prasy
 po "specjalności" w zarobek
 sygnie. Superwizor, że Polaki
 już nigdy nie będą, bo to omie-
 szone państwo było tylko
 gęstym wymysłem traktatu
 wersalskiego. Do woickasiej depro-
 wadzać i do trzidzenie, że Polaka
 już i będą, bo ma swój rząd, swój
 naród, a tylko chwilowo ziemie jej
 okupowali zbrodni, ale i to przerw-
 any - odpowiedano, że rząd nas
 sprzedat Niemcom, wacstwy zido
 wiekt, a my wszyscy sygnie
 w biznes i legieras. Jest
 gdnis tam uprawdnie gen. Sikorski
 ale oni go dostana i w klatace
 stworie bydy po straci i pokary-
 wac, polskiego brata. Linn
 bardziej ngotowi mówili, że Polaka

być, ale czerwona, w której
 do rymu kani... z d... tyłko
 omi magg zapewnia... w...
 w... , Tad i... w... .

Jeszcze przed wojną... - bulne -
 erck... w... , to...
 i... w... w... i...
 cy... by... z... z...
 ob... , ai w... w...
 re... i... w...
 c... Armia...
 im Francji, ...
 j... i...
 j... e...
 z...
 w...
 o...
 i...
 w...
 B... w... do

Wyjściem z granicy 1572 pomieni
 jeden z nowych paragrafów tego
 ostatni dotyczący, mianem nuzgi-
 Tano odpowiedzieć, kto nimis
 wyobra; po co, kto stał na nim,
 jak przetrwał granicę, gdzie
 mianowana, co relacja: t. p.

Nasimierzył się z religji; stryżni
 kosc; próbował wnieść idee
 darsm, stryżni i demina -
 nierz w otę, pyde; i młota

Na szkodliwy był to. Nuz, w celi, lub
 w cieniu. Produkcji, dostrzety
 mnie adyżony udezeni; i jsi
 potworny ofiar, wrota szkodliwych;
 jsiac kotet; i duc; Codziennie
 skrzynę przy dursce w demina,
 specjalnie na ten cel wrota
 wiodących; msiery; i stan-
 darowani; gbowani, jsiac
 cyf do abkacji. Wiodących; i

1574

obricujacy, ale waz konieczne z was
 am listu wydat, am jednego
 kontaktu z domem naniarai
 mi magto. Pot konie roku

kerano nam posci do rodzin
 po adwin, i bilsony, aburic,
 opróczni na to jednosc mi
 przystrymadysomy. Per tygodniow
 glosowka sprowadzajomy przyjsc
 macieluka, len na wasz prosby,
 aby zabrac z celi dwi wazatki,
 depromadrajac nas do rodu

wazym zastowanie ty - na
 drugi dzien dost nam jeone
 kilka kabit. Kaida prosba
 waznostu prawnie waz odniewy
 skusic

Na ilosci wyznie byam
 16 rary, wytek odry tu mi
 jini staryy qdnie, sam jedo,
 bo asyty. z tresci wazomada

se jest skazano, że w roku 1572
 na 8 lat, wprawił ich do trudnej
 "Tagieru" o Karagandzie, Karaswan
 w obozie, co do rozdziału i zbi-
 rano nas do transportu i o marcu
 1941. wycieczono.

b) Tagier - miasto było dostajęć się do
 niego. Pościł tamże 4 tygodnie.
 Bydło węgry i wzięci wozami,
 z przetrzymywaniem, a także
 deski, futry, kółka, cegły, metrowy
 sznur, lator, deski, futry, wół, wół, wół,
 manego, cegły, a także, piasek
 zielony, piasek, a także, do czasu
 węgry, zabrał także, a także,
 chleb, woda, kawałek, kawałek, woda.
 dwa razy dwa razy, węgry, a także,
 masło - gład, sarni, sarni,
 do tego wzięli także, węgry,
 deski, ce, węgry, do białej - a to
 obrac, węgry, węgry, do białej.

20
157
W trzy dni po wyjeździe przerwano nam
jazz na kapiel; derżyńskijs
Bania i gorący wódz była tak
przeładana, że nawet obstępca, wybij
ornie muzyka, nie wyrażała
protestu z żadnej strony. W
drodze powrotnej przedostaliśmy
obok wycieczki wchodząc w kuchi
na śniadanie przed przejściem i ce-
kajęcyś głośniejszymi swojej kochanki,
co śmiało i nieśmiało.

Parabas, matematyka w stopie,
w miewalnej odległości od niej waga
słoneczna dory, obszarne podziwiny
apletem - brata kalcestejs, 2 go
Tekturami "dla straim kio"

i wampit raswalonymi leprantami
dla wycieczki. Holka pojedynczyjs
dominacja dla maceracji - i mios
to sąmas. ... Pętkowe wazy, re-
plustkajimier, które się gdy od doko

rodzyna która może w siebie to
 spadać gracz polskiem, i sercy dach
 jedzenie z brzochny od masek i delne
 ciekawie. Zednej pracy, ani zaintereso-
 wania, tego berungólni i apatji,
 jedynie oryginalny nas chwie karmienie
 lub walka o lepsze miejsce na ziemi.

Pomierano nas z rozjawnian, ktore
 rzeczy uprzedzi bradnie i jedytny
 handel, wysuchajgc et uca konytko
 co is dade i ze usethy celu, aby tyko
 moze isy wystraci w planer, czuethy lub
 karej polskiego poczatenia. W kolku
 tygostni primij, wozano unie na wyjed.
 To ciarke tarapatad, at marnozys,
 o ktorych wspomniatam na pioszku,
 detertam wrescie do Frystorny
 ktoromy jui rarem z mizjorymani.
 Charakterystyczne, ze na kazdy
 jostyja jeden (lub jedni) z tyj
~~cajstwy ludzj~~ ~~cajstwy~~ ~~stieret~~

157. Prace i rozpracowanie opone-
 danie bytu, dreski janki
 przyrodnej gromieci lub wdesny
 prairie, silnie powresilajac
 tendencje komunizmu pro-
 jegan dome.

W przystawie wyznaczono mi-
 berakowski, budowy i ciemny
 br. Triet; ~~pracy~~. Markieraca
 w polu srodzej trawy, aby mi brisi
 wprost na miejscu ciemni i wozdnie
 postanie. Obok umieci listowatku
 mednyj klatki w Tactumens. Wzrost
 je "monastkami", gdyz ot 2 cy 3
 lat ostanowcy pracy i tytki is modlosy.
 Qano, o desciu, przyrodni, by galbis
 i sprowadza kto idnie do pracy i pe-
 dnt na imie danie / jistota rzyj /
 tu moine bylo uokuric is na tute
 wromerena - rorkopyralisiny
 smiej, wypracowany mierzans -

nieco zaobudowane podwórko, 1572
 pyralisowy drupny na cmentarzu,
 którego obwie miasmo wydebyło
 z part pokrywy śmiecowej, naprawie-
 lismy masę, normalne druty
 i t.p. wszędzie były ciernie. we wspan
 nadzwyczajne sity i wspan trawie.

Lacystan rozmawia z... wspan
 normy", który ze wielką ceną trzeba
 było osiągnąć, aby chociaż mieć mniej
 potrzebę do 800 czy 900 gr. orleka,
 i रुपy na śniadanie i obiad. C; który
 normy mi coś pali dostawali tylko
 700 lub 500 gr orleka, a C; który odma-
 mieli pracy - 300 gr. orleka i wspan
 रुपy. Staclanowcy; traktoryści
 dostawali 1200 gr orleka, jedzenie
 z trzeciego kotła i wspan
 kupnie sobie czegoś w "Tarku".
 Skoro tylko stop się...
 zastaban wystawa na awers

1573

1573

formy (wzajemnie nie mogą sobie przy-
pomnieć). Rozmieszczenie takie
samo, wapienie & męszczyznami.

↓ Póser pierwsze dni wcale nie
dostarczający jedzenia. Jędra
z "towaryszek" i "wątłówek"
wyszedł, aby nie sili na "ka-
reganów". Na wiadomość cemu
to jędra i wreszcie umiałam
być solidarna, by była wśród
nich same jędra. W końcu głód
zmusił nas do wyjścia na pracę.
Dostarczający części motyki, których
trzęte było ryżem i korą, rosła
na stepie, wyszkodził słońce, b.
twarde i tykające w rodzaju męsz-
czyzn. Wodne dniem 5 m³ me
człowieka. Półtorem ika koregenik
póser to dni a i mi palec ze staniów
~~poskopiwek~~; spuszczam ja
kłada. Wtedy przy dużej umie

1572

do owce. Pastan mathi z ¹⁵⁷² pomogatan erabanom jacié wótki stade, wybi ratam i susy tam kicinak (owery newir), lepitam stajnis, dorosowetan stade u uscy, stroy tam, kapatam, ni magtam i z tytko waneryi dacié owce. Z ty godni spzdintam na siamokasas, godni ot sista do cietmej uscy jiasowetan na gratiaci i jry wime siama. Gdyby nie to, ie ciagle bytan gladna i smucrona, ie cuitam ~~watoty~~ na kaidyn krak stugrajke z calyn repertuaren wywiesu low, zwanys mi jui z wiewenie, ie bytan ot-crona gromada z Rodniei i epupkai najgornego jatunku — okres te zatwerytaly do najlepysz z catego cernu jalyta wrajgo u ZSFRZ. Potakim ze mny byso tytko dnas. Na misies jmed wyprawreniemu me wabnoie, powotano mnie z powo.

tem do Prystoruy jst 7.22. kon-
 wijk, ker sedniego jowoda 1572
 Dwiry budynek z kormatym i ka-
 kamarkami, z miedurym podwo-
 kiem i wpiatug ubokcejs, obric
 drzewy druten kolcesty, stru-
 zonyj pier strackin i psy.
 Lastaban tam jn sparo palatow
 i najgoruy element rasy, thi-
 miodier, berpry rone, upranijne
 rowodowo kredier, stricy uolter
 i miedad i jaserstwo. Nikt nie byt
 perny swijego imienia, a wami rycie
 Ze zdumie wjez, roczmaris rycie
 gali w racy z pot si picego wystru-
 co cicuti i waby dmiast ryci
 pure druty, lub ukrywali w pierwen
 (podunkus) i dmiracs lub ubokci.
 Nnic, stocis mator miaban, obra-
 diano 5 rary (buty, ponimay, wyrob
 mietka do zstia, yjowca, kor i dmiatka
 ktowic do pater Includy).

Tebyz pismacianoz dle katedr rajity
 ze unio do prestepaynie w wieku 1572
 16 do 25 lat, tuncze t. w. seosman.
 Zadna z was nie miata odragi wejse
 tam pascowoi, spatsinyj pot
 gotem mitem, jukotem pot scia-
 nami, meicyjii i kabity, bezylor.
 Co was prani budity was wrostki
 i pocklenistwe duiwert, bityel, ko-
 panyel i ciegmionye. Ze wsoy pmer
 strestkow lub kawatnoka, kowralujajegoz
 baraki.

Pot stranz urbrojanego kowrojien.
 szerotobitinyj we prasz w polu, na tate
 przy gnejn, przy kiczeniu prasy dle
 bydta i t.p. juktem wocaltomyj we
 ziwie i wyprawynek. Zatrucian
 pascowoi estowiczenistwa i wocymstowoi.
 Zdanato mi si, ic pascy wam
 kowmeryj zew, ktoryj si wigny mi
 skoweryj. Zednyel wisi, zidney wadnie.
 wrocicie wulmiano wunie i w koltke

die puten

- 28 -

1572 1573

Włochy i Turcję. Po odwołaniu
wyprawy cesarskiej, postanowiono
nas jako wolnych obywateli przesłać
do Karabasmu.

Stosunek władz now. po amnestji
zmienił się nieco na lepszy,
natomiast mierzanie now.
obawiający nam dotąd wiele
wspierania: i jędrności, usto-
sumowali się między sobą.
Trzy dni oczekiwania o wziętych
nawet Karabasm, wspaniałe
dnie i powrót, otrzymaliśmy do-
kumenta, zwrócić i stać kielku-
nastu rubli na drogę i wreszcie

c)

swoboda : wybratam na chylit-
kręgi Turkestan. Kilkudziesięć
osób z Karabasm wyjechało u tym
kierunku. Pociągi bardzo przeprosi-
me, niektórzy nas nie eskortował
i niektórzy nie szukali miejsca dla

-29-

nas. Obrótam to do kłosa 1372
jednocześnie jest w nas potudni
w jakimś odchyleniu od zwykłego
obrotu i kłosa, w nas, ciekawie
nas obserwujemy, i ciekawie tyłko pre-
strecy przed słodziejami. Te
rachoty dobre, jama tam to na
właściwej skórze i do młotów,
gdzie wybiegają mi z kieszonki
właściwie robiony portfel
z rublami i "udostawieniem".
Te ostatnie ruble są sięgane
ho lotni i sprzedawane potem
ze grubie języczka. Kolka przy-
mówczy przesiedle. Ale, kompos-
tyrowki (ostemplowania) biletów,
poradę przytę i parę kłosi
miedzi kłojącego w 25.9.9. Tydzień
ludzi z dziećmi i kłojami rodo-
kowane z ogrodów droższych.
Niestwierdzenie długie ogonki staję

157

157

przed okrutami po kilku lub
 kilkunastu godzinach, aby wskazać
 ustypić je bilety w tym kierunku
 będą sprzedawane górnicy.
 Kopy, grzeb, rękawce — każdy z
 leci do innego okrutu i znow
 czeka długie godziny. Z agentów
 wyznaczył ludzi samolubnych lub
 zdurowiał. Pociągi osobiste
 z wagonami firstymi i trzecimi
 przegrano. Pociągami na dworce
 kryte i puszczone, niedostępne dla
 tłumów, tylko wybranci. To prze-
 jechał publicznie iświadczenie
 z "samobrotki", kto ma pieniądze
 może sobie kupić za parę rubli,
 kto nie ma — czeka dniami całego
 na swoją kolejkę w łamie lub wa-
 gonie kapiącego. Jedzenia
 niema gdzie kupić. Przed sklep-
 ą pami i cielec w miesiąc kolejki

potwierdził, iż na kolpanie w g...
przed otrzymaniem: ten mi...
pewności, czy wytrzeć dla wy...
1

Na glodno deprecjacja do...
m, pierwszego miasteczka w p...
Karsk, uanie. Wyjechał z...
i znowu rozstrzygnięciem w og...
widział, co z sobą robić. Na...
zainteresowania w nam...
W.K.W. D., spowodowało nas do...
i zainstalować w...
starym...
ai...
chom i zabrał nas z sobą. Wyjeżdżali...
przez...
li...
wyjeżdżali z...
"wyjeżdżali" podanie o...
do...
f...
osady...
2

Spota, nacratwa, kilpanasien
 i waz lepiant; tubylean. Nacratwa
 Janied. chasrajtwa i agronom -
 ruscy - rente karscy. Spisano
 nas, rozdustona; ostam wypracow
 do pracy jny ryebieniu kancerata.
 Polegata one na spulotwianiu ziem
 i wypracowaniu niepotrzebnych roślin.
 Norma byta tak dnia, ze pracujkrow
 wst 2 nas i jstony mi wyrabist,
 pismiej jny monej staramiej
 robocie dociegato is do usowny
 ale wygotat do zaliczato ot by gadu -
 ra, ktory jz ocenia: w kazdy
 rone ot pracy zaliczany zaliczki
 ot zarobka misnosc stymnania.
 Wstet jni i nas mi wyrabist, krotka
 byto polezai na samy w zolai.
 Wstet w "statoraj", dca rary dniem
 kupa jn 10 do 30 kupa. w jstojis.

- 33 -

Chleb w Tarku po 800 : 600 gr 1572
crasem sprzedawano bycoby lub
cukier w minimalnej ilosci.

Po spacerowaniu kawemka jutro jako
nosciami robotnicy przelazli do ogrodu
na zbieranie pomidorow; roslin
okropnych. Pencilki melonow; kawow,
ktore w drodze Tarku jarmolono uan
braci, pieczono kartofle i buraki,
pomidory i agurki. Stawoz rozkoszny
tak wiele, ze stoini prace byla
ciężka i praca bez wypracowania
(kiedy widnely prace o j dla
krasnej arni) moim bylo iji.
Po ogrodach zajmowan by jinnu
zbieraniem nasion kawemka, prace
lekka i fajtatua. Wybridan nawet
ponad nosny (t.k.). Ten biazki okres
trwa do pierwszej demencji (koinu
peidu). Praca na polu by skonczyta.
Próbowałiny jinnu kopac kawemka

było domo ; makro ; po 2 dniach
 dala nam spiskaj. Mierzymi janki
 na "domostrajki", gdzie wiele
 moimn było zroszic, kobiety nie
 driały w domu ; jadlały swoje
 ostatnie groze. Chodzący
 jessore cici jiotan na "dopis"
 ale norma była taka, że zarabiało
 się po kilkudziesięciu kopiejek.

Wierzą, utramie ; obawie i darto się
 dancystnie, a mi było gdzie kupić
 nawet smet na Tatamie ; smoc.

Na dabitę, przyjeżdżało w tym
 czasie do Burzjem około 150 polski
 przeważnie mierzym, antkajęces
 rajstę ; kilkanaście rodzin polski
 i sy dowstka. Po kilkutygodniowy
 tutaore NKWD skierowało ich do
 nowego swardorn. Przeważnie
 wysiedlancy, w krótkim czasie
 wykupili lub wymiotali wszystkie

Zapasy przydatne miejciecie, a
nasze, a zapasy srodkiem unia-
no rozdzielai pomiedzy wszystkie.

Jedni nie cwili, drudzy mi mogli
pracowac. Mierzyni, jedacy do
arejka, porostawiali swoim roddom
wszystko co mieli lepszego, a sami
przyjechali jak udranc bez tusi,
kosci i ubran. Karaku siogingto
do lepszych domow, namym oddano
po miel brudne i pusie lepiantki.

Perpocant na okres glodu i chorob.
Urzynebrimny wtenczas cos o delega-
turze, a nawet przyjechali sam delegat,
przywiez na sto kstendinow i orob -
6. par skarpi, jeden przyjam, jeden
sweter, jeden telefont i par kosci.
Na odroamto to ludni ot przerwien.
Na siami kredionem, w cztewer
ludnie leichi jak bydo w brudne
i nedy, przywiez rone zapalenie

Angimy, malarnie ter iadnyj apiki:
 apiki lekarskij; pomocy ze strony
 Wtade. Dopiero jak sie zaczął
 serce tyfus plamisty, zprawachom
 listy i chryel zaczęto zabierać do
 szpitala. Wkrótce i tam zabrakło
 miejsca, więc naczałstwo oddało
 jeden dom we wsi na izolację
 dla chryel. Wstąpił tam trzy
 panie wyznaczone przez delegata
 i wyszły tam równocześnie zapadły
 na tyfus, a jedna, która ied do-
 głędsza (zima por. Burmyna) zmarła
 zostawiając drugi dzieci we opiece
 Wotki. Zmarł również sydni
 Stafiniski i wsi Ubrkowski,
 ale inni jui tam nie było, gdyż we
 krótko przedtem wyjeżdżali do
 Armiji ~~frontu~~:

Ja nie mogłam znaleźć żadnej
 pracy. Próbowałam dostać się do

skoczy na nancy w the jery...
 ale mis uliez ruski izd. zynoble-
 miec. Rebitam skarpitki i reka-
ance z watny dla karakon, niewie
 mi to dabo zarobku i tej iz skoweryto.
 to gradmie racorowatam na iol tarcz
 i 2 tyg. pscleriatam w szpitalu.
 obrotomoz iz se wmg dobre. Porwiciam
 do domu stabe i kompletni zafamana
 przyeremie, bez grossa i jachiel kobiet
 sidatcau in przyntose. Nii majer
 innego wyjcia, przyjeram sturbs
 u estapa, ktory zarobioz tyle, ze mozt
 zaplanic ze etleb i dupz dla imie.
 u wramian zato pscliam i Tataban
 jego bradne smoty i sturktam
 wny, ktoryes u takiej ilosci nigdy
 w zyciu, pscliam ani jstem, nie bi-
 dnieam. Spadlam na dno mody
 i ~~zostalem~~ ^{zostalem} z dawaio
 mi iz, ze metna dla was ratunka.

15

Patrzę na to dla mnie przyszedł.
 Z porażkami stycznią rozpo-
 częto kurs dla Fraktionistów, na
 który zastąpiam przysię- ta. byk-
 dy otrzymany nie ujętyka karaktem
 ale były na takim poziomie, że
 i bez ujętyka rozumieją ^{wyższe} a egre-
 mna zdołam na "otliczono".

Najważniejsze, że urmano mnie ta
 pracując i wypracowano kilka-
 dniem. rudi, że której ma
 było żyć. Miałam z tem, potem
 kłopot, bo mnie dyrektor Towar-
 nie chciał pociąć do wyzka, tris-
 dras, że zdawało panstwo tureckie
 karłowatam i muszę odpracować,
 ale zobaczywszy depresję ze statku
 u Janji Juh, wyrażając mnie do
 stanięcia tej, więcej mi oponował.
 Okres ~~nie~~ był dla mnie wy-
 cieższym do przycięcia. W zwróceniu

Tagieress materiam do kategorii
poslowionymy realności, praw abyrast,
ludzi, ktorych nis iraduje ot normal-
nymy abyrasteti. Pót roku praktycznie

1) Na wilności swęto dwois sriatka
na spoteczenstwo smiecki; jannijce
w nim stosunki. Wnędnis jannijce
wyrytek, gwałt; janniec. Niime,
metelnij; uosce wj pracy, wysotko
robi is na efekti. Plan; norma to
sa, zmory kierownski i ludzi prac-
jacy ot. Wnetki sroctki dla oisig gnisie
tego celu is dardstane. Niime

2) jorranowanie pracy, ani wlasnosci
państwa. ey jannijce; bidniam wone
jduzi; cęsie marny jannecne na
peln na catę sime, traktory stojace
na dencin ter radnego zaberpie-
ceni, cenny kaweruk, wykopyany
jannec mas, rozroczany po polu / mi-
clacis gnisie wome).

Wannij mihawidus ustrojow tow.

1572 Wzidy z wiel miary o demyces, Stadon
 beroniu i wiektoctis, dyvanas,
 1572 jezycel kufraes i jezycyn brucisku.
 Asmiedonienic narodowe b. d. d. d.
 tricia o sukcesach wieumickozt
 wsbudhaty wyprawy z adonstanie.
 Pytali tytko, czy miukicy umajz
 prawo wlasnosc i czy jezalko umajz
 przyjsc. Nadprogramowz przyz alu
 krasnej armii wzycer bytkatowli.
 i krywym okiem patrzyli na nas,
 ktorzym jize kombatanon iie wy-
 dawa. Zlodziejstwo kurane jiu b.
 swowu w najdrobniejzyes jigo przy-
 wael i to samo zlodziejstwo upravianu
 jiu na wyzstkiec moreblael spot.
 Protokola i protokystwo decydujz pne-
 wanie o stanowstwe. Szerokis masy
 ecoruji brate imiejetyry i myslu
 tworowej, biernoic, futalozem i porow-
 ne ery toi istotne zagrodenie aj
 z losem. Zycis na swobodzie jiu

gornem vydanie Tagierow,
nad ktoren vrsdne erime
vnesol sadne prici N.K.W.D. -

M.p. 14. III. 43r.

K. J. J.